

JOHANN

CIMBORA

ROMANIA ÉS AZ UTODALLA-
MOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ
KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:
Benedek Elek

5. évf.
27. SZ. 1926.
VII. 4

40   Biblioteca Universităţii din Cluj   Cluj ✓

Vigasztalás.

— Irta: VIRSIK MÁRIA. —

Testvér! Miért a sok kesergés?
Miért a sirás, jajgatás?
Miért ontod a könnyed hiába?
Számodra nincs vigasztalás?

A sirást hagyd az öregeknek,
Miénk a vigság, a kacaj,
Add a kezed, jer, fussunk együtt,
Mig lelünk friss és fiatal.

Nézd a mosolygó napsugarat,
A gyöngyvirágot, ibolyát,
Nézd a patak ezüst futását
S a levelek hús harmatát!

Tekints csak föl a derűs égre,
Látod ott a felhő-mozit?
Hallod-e a csengő madárdalt,
Mely hinni, remélni, megtanít?

Halld, hogyan sir a hegedű,
És hogy ujjong a zongorám!
Milyen nagyszerű táncot lejtethsz!
Táncoljunk! No, jer szaporán!

Csupa öröm, mosoly a világ,
Nekünk a Május csókot oszt.
Testvér, ugy-e, hogy szép az Élet?
— No, lám, már te is mosolyogsz.

(Malacka.)

Plutó.

— Irta: ZSOLDOS LÁSZLÓ. —

Pista bácsinak volt egy szép, nagy bernáthegyi kutyája, úgy hívták, hogy Plutó. A bernáthegyi kutyák mind derék állatok, mert már igen sok embernek megmentették az életét. Ez az ő mesterségük: az életmentés. Pista bácsi úgy kapta egyszer Plutót ajándékba valakitől, s mivel, mondom, gyönyörű egy példány volt, hát mindjárt roppantul meg is szerette a hatalmas testalkatu ebet. Plutó bent aludt az ágy előtt. Pista bácsi szobájában, s mindenhova elkísérte gazdáját. Így aztán Plutó meg Pista bácsi idővel úgy megszokta egymást, mint két jó barát. Valósággal elválhatatlanok lettek egymástól és nem tuzok, ha azt állítom, hogy még a gondolatát is kitalálták egymásnak. Ha Pista bácsinak valami boltban csomagot adott kezébe a boltos, Plutó már nyujtotta feléje a nyakát, hogy adja neki a csomagot a gazdája, majd ő hazaviszi. S Pista bácsi csakugyan odaadta a csomag spárgájának a végét Plutónak a szájába s a szolgálatkész állat a spárgánál fogva dícséretesen cipelte mellette a csomagot. De viszont a bernáthegyinek

is csak rá kellett néznie a gazdájára, s már az is nyomban tudta, megéhezett-e az ő Plutója, vizet akar-e, háza vágyik-e vagy pedig sétálni. És ő is mindig teljesítette a kutya kívánságát.

Ki tudja, meddig nem élt volna ilyen csöndes barátságban Pista bácsi meg a kutyája, ha közbe nem jön ez a szörnyű drágaság. Pista bácsi nem volt gazdag ember, nem is keresett valami nagyon sok pénzt, hát ebben a borzasztó drágaságban ugyancsak erős fejtörést okozott neki, hogy csekély keresetéből hogyan éljen meg most már ő is, meg a kutyája is? Természetesen, hogy ő is jóllakjon, meg a bernáthegyi. A nagy darab kutyának is sok étel kellett, de gazdája sem szeretett koplalni. Pista bácsinak már csakugyan nem volt olyan sok pénze, hogy abból mindkettőjüknek elég ennivalót lehessen vásárolni. Nem lehetett mást tenni, mint, hogy meg kellett osztania a betevő falatját a kutyájával. Ez a megféleztet étel azonban egyikőjüknek sem volt elég, hovatovább mindketten sóványodni kezdtek és ez aztán lassacska arra

a gondolatra vezette Pista bácsit, hogy akarva, nem akarva, kénytelen lesz tudadni a kutyán. Vagyis eladja. A bernáthegyi kutyának mindig meg van az ára és bizonyos, hogy Pista bácsi is majd jó pénzt kap érte.

Egy szép tavaszi napon már úgy elfogyott Pista bácsinak a pénze, hogy most már multhatatlanul el kellett adnia a kutyát. Elindult tehát a szép állattal a kutyakereskedő felé. A Dunához vitt az utjuk és amint ott mennek, mendégélnek, hát egyszer csak borzasztó sivalkodást és kiáltozást hallanak az Erzsébet-híd felől. Mi történt? Mi történt? Pista bácsi meggyorsította a lépéseit, Plutó is szaporábban szedte a lábát, hát egyszerre csak látják ám, hogy bent a Dunában egy lányka fuldoklik a vízben. A partról pedig rémtülten kiabálnak az összecsozdult emberek, hogy:

— Segítség! Segítség!

De azért serkísem ugrott be a Dunába, hogy kimentse a fuldokló kisleányt. Csóznak sem volt a közelben, amelyiken utána evezhettek volna és így már csaknem bizonyosnak látszott, hogy a szegény leányka beleful a Dunába.

Az ám. De ott volt Plutó, a derék bernáthegyi. Pista bácsi csak egyet szólt neki, hogy:

— Plutó, huzd ki! — és a hatalmas állat két ugrással lent termelt az alsó parton s abban

a pillanatban már bele is vetette magát a hullámok közé. Egy-kettőre odauszott a fuldokló leánykához, ügyesen és óvatosan megkapta vállán a ruháját, s mialatt a parton álló tömeg hatalmas ujjongásba s éljenzésbe tört ki, elkezdett a terhével kifelé uszni. Nehány izgalmas perc után partot ért s az alélt kisleányt szerencsésen letette a földre.

A gyermeket a jó emberek hamarosan magához térítették, az életmentő bernáthegyi kutyát pedig Pista bácsi most már nem vitte el a kutyakereskedőhöz, hogy eladja, hanem besietett vele az első hentesüzletbe és drága pénzen jókora darab kolbászt vásárolt neki. S miközben a derék állat jóízűen falatozta a kolbászt, Pista bácsi dicsekedve mondta a hentesnek:

— El akartam adni, mert ebben a drágaságban magamnak sincs valami sok pénzem. Hanem most már inkább magamtól vonom meg a legjobb falatokat, de ettől az életmentő kutyától semmi pénzért sem tudnék megválni.

Szólt és boldogan veregette Plutójának a nyakát, aztán szépen hazasétált vele és azóta, mint két igazán elválhatatlan jóbarát elégedetten koplalnak és soványodnak tovább midaketten . . .

(Budapest.)

A VIRÁGOK KIRÁLYA.

Irta: Nádi Hegedüs.

A virágok királya a rózsá. Illatra vetekedhetik vele a szegfű, az ibolya és sok más illatos virág, de színpompára egy sem. S még az a tulajdonsága is föléje emeli a virágországnak, hogy némelyik fajtája mindig nyílik.

Az emberek mindig szerették a rózsát.

Amikor a törökök Magyarországon uralkodtak, a török urak házáat mindig rózsá illatosította.

Pedig a rózsá virágának nem lehet érezni szélteben-hosszában az illatát. Különösen akkor, amikor a nap süt, csekély az illata is. Mit tettek hát a törökök, hogy mindig illatos legyen a szobájuk.

Vékaszámra szedték össze a rózsá virágát és olajat csináltak belőle. Egy véka rózsá alig három csepp olajat ad, de egy csepp olaj illatosá teszi a szobát hónapokig.

Hát hogyan lehet a rózsából olajat csinálni?

A török szolgák mázos cserépbögrébe tömtek a rózsá szirmait. Belegyömöszölték úgy, amint csak lehetett. Akkor aztán egy ujjnyira való esővizet öntöttek a fazékra, a szirmok fölé, és a fazekat kitették a napra, este pedig betakarták.

A harmadik napon már aranyárga kis pontok jelentek meg a víz színén, s ezek nap-nap után szaporodtak, úgy, hogy egy hét múlva már olyan volt a fazék teteje, mintha valami finom hab vonta be.

Ezt a habot aztán lekanalázták és üvegbe tették. Ez a rózsáolaj.

De hány ilyen bögrét kell rózsával megtölteni, és hány véka rózsá kell, hogy egy kis üveg olajat kapjunk!?

Fáj a Ferkó fogacskája.

Dóczyné Berde Amel rajza.

Fáj a Ferkó fogacskája,
Megdagadt az areoskája,
Szednék százféle virágot,
Abból főznék orvosságot,
De azt hiszem, többet érne,

Ha hideg vas hozzá férne:
Likas fogat kirántaná,
Fájást mindjárt elmúltatná,
El bizony, ugy bizony!

E.—6.

BARLANGHY BALAMBÉR KALANDJAI.

A mult számunkban bejelentettük nektek, hogy a Cimborá olvasói e számunktól kezdve egy új, pompás kis regényben is gyönyörködhetnek majd. Hát gyerekek, úgy történt, hogy Szondy György bácsi, aki Barlanghy Balambér kalandjait följegyezte, el is küldötte nekünk a kalandokat magában foglaló könyvet. A szerkesztő megnézte, a nyomda kiszedte és már csak arra várt, hogy a Cimborába kerüljön és kedves, szórakoztató perceket szerezzen nektek.

És ekkor jött a baj. Eszébe jutott valakinek, hogy elvégre Barlanghy Balambér, bár még fiatal fickó, de mégis nevezetes ifju, pardon mackó, tehát tőle is meg kell tán kérdezni előbb, hogy mit szól hozzá, ha kiserkesztik az újságba? — Ment a levél és sürgöny Balambér komához, de sajnos, amerre ő lakik, a posta is úgy cammog, mint egy mackó és eddig semmi válasz nem érkezett tőle. — Be kell hát várunk, amíg ökelme megválaszolja a leve-ün ket és remélhetjük, hogy a legközelebbi számban már találkozni fogtok az ő kalandos históriájával.

(Most pedig bevallom, csak tréfáltam veletek! Balambér regénye itt fekszik nálunk, Balambér már regén-bele-egyezett a közlésébe. Csak a nyomdai rend miatt kellett annak közlését a jövő számunkig elhalasztanunk. Legyetek hát türelemmel addig, annál nagyobb lesz az örömtök!)

A palotás tánc.

— Ugyan vess egy-pár hasábot a kandalóra, Bálint diák! — szolt Almási kapitány. Már megint elmélázol valamire.

— Bizonyosan valami losonci kis lány jár az eszében! — mondta Orsika s ráhajolt a rokkájára, hogy ne lássa a Bálint arcát, ha netalán elpirulna. Meghajította a rokka kerekét, hogy csak úgy surrogott, pergett a szerszám.

— Vagy valami könyv jár az eszében, — vélekedett Fürge Gergely, aki nagy karoszekken üldögélt a ropogó tűz mellett és melegítette a tagjait.

— A multkor is, amikor Gyarmaton jártam Bálinttal, a fogadóban kést kértem tőle. Kés nem volt a tarsolyában, de könyv, — az igen! — mondta nevetve Almási kapitány! — Ilyen apródom se volt még soha! Nem vitéz, mert könyvet hord a tarsolyában; nem diák, mert kard is van a markában.

— Azt pedig jól forgatja Bálint! — szolt elismeréssel Gergely vitéz. — Vágjad is sarokba a könyvet, nem ér az semmit. Avagy olvass rá a könyveidből a lábamra, hátha kiújul a esontja és én táneba állhatok vele? No, diák uram! Erre mondj kadenciát!

Katinka uraszonny rámosolygott Gergely vitézre.

— Hej pedig Gergely bátyám! Emlékezzék csak vissza, míg ép volt a lába, a szliácsi esevicénél^(*), hogy megtáncoltatott engem! Hogy esapta a szelet! Bizony, kár a kegyelmed lábaért, hogy elhagyta a budavári hadakozásban.

— Hát bizony az én lábam fejét ki nem növeszti se a Bálint könyve, se a szliácsi esodavíz. Én már nem táncolok többet hűgom-asszonnyal. De a szívem! A szívem, az még fiatal, Katinkám! Azt kegyelmednek ajánlom!

— Hiába. Akkor jött a török. Azzal volt egy kis számadásom előbb. És azóta mindig akadt valami elintézni valóm a pogánnyal!

— Majd Bálint táncol Gergely vitéz helyett is, nemesak hadakozik; mondta Almási uram.

— Ha tudnám, hogy akadna orvos, aki levágná a lábamat és a kegyelmed térde alá forrasztaná, igazán szívesen fölajánlanám! — mondta Bálint.

— Csak tartsd meg a lábadat, öcsém, és üsd helyetted a pogányt, ha már én nem tehetem. Még táneban is hasznát veheted a lábaddnak! Ugye bár Orsikám?

Bálint egy nap lement a faragó-műhelybe. Gombás mestert kereste, aki eszes, ügyes furó-faragó volt. Megesínált az mindent, amit fából kilehetett faragni. Ezeremster volt.

Télviz idején nagyon sok munka volt a faragó-műhelyben. Ilyenkor készültek az összes szerszámok, eszközök, faedények, teknők, amelyekre egész esztendőben szükség volt. Három legény is furt, faragott. A jó ég tudná felsorolni azt a sok holmit, ami itten készült! Gombás uram előkerült egy tokárasztal (eszterga-pad) mellől. Meglátta Bálintot. Köszönt illendőképen. Bálint papírost vett elő és mutatta Gombás uramnak, ami rá volt rajzolva. A faragó-mester nézte, nézte a rajzot. Fölhuzta a szemöldökét. Forgatta a fejét ide-oda.

— Értem az urfi szándékozóját. Nagy elme rejtezik elméjének koponyájában. Ezt ugyan fölségesen kifundálta kegyelmed! Ha nem esalatkozik az én lelkem gondolatja, akkor ez a szerszám nem egyéb, mint...

— Ki ne mondja Gombás uram, hogy misoda?! Meghallhatná valaki. Már pedig ez a szerkezet karácsonyi ajándéknak van szánya.

— Ugy?! No hétzárás lakatot verek az ajkamra. De fogadom, hogy az ur fundálmányát olyan tökéletesen megcsinálom, hogy az esodájára fog járni az egész ország.

E naptól kezdve Bálint sokszor bezárkózott Gombás urammal a faragó-műhelybe; ilvenkor gondosan örködtek, hogy senki meg ne lesse őket. Titokban dolgoztak valamin.

— Miben mesterkedik Bálint diák? — találgaták a várbeliek. — Talán magától szaladó, karzás kerekű szekeret fabrikálnak, amelyik rendre vágja majd a törököt? Bizonyosan valami ördöngös szerszám kerül ki a faragó-műhelyből!

Eljött a karácsony. A szent estét nagyon vigan töltötték. Fürge Gergely mankón tipegett-topogott. Tréfált, mókázott. A várbeliek

^{(*) Szliácon csodálatos gyógyító savanyu-vizes források vannak. Szívesen mulatoztak ott a régi világban a mi uraink. Messzi földről jöttek oda meggyógyulni és mulatni.}

az éjjeli miséig együtt maradtak. Kockáztak. A selyma Orsika minden diót elnyert a várbeli uraktól. Egy zsák állott a háta mögött, az tele volt dióval. Nem adott belőle senkinek.

Másnap, Jézus születése napján, Almási Lőrinc nagy ebédet adott. Egész délelőtt esengős szánokon, kocsikon, lovakon szép aszszonvok, deli urak, vitézek érkeztek a kékkői várba. Régi, hagyományos dolog volt a kékkői

napra hivatalosak voltak a kékkői várba. Fúrge Gergely is elkopogott mankóján Katinka urasszonyhoz. Mellette ült le. De nyalka Bálint Diák, kézerfogva vezette Orsikát a szála közepére. A jobb kezében fagyönggyel ékesített pálea, a bal vállán: hosszú kék selyem szalag. Orsika tűzte azt oda. Nagyon szépek voltak.

Bálint rákoppantott a padlóra a páleájával. A hegedűsök, siposok, cimbalmosok, ko-

karácsonyi ebéd, amelyre messzi kastélyokból, végekről, falukról érkeztek a vendégek. Főképpen azért szerette mindenki a kékkői mulatóságot, mert Almási kapitány jó udvari szokásokat tartott. Az ebéd után nagy tánc szokott következni, amely néha reggelig is eltartott.

A pompás ebéd után mindenki fölállott, hogy helyet csinálhassanak a táncnak. A nagy teremből kihordták a hajduk az asztalt. A fal mellett székek voltak állítva. Arra telepedtek az urak, a vendég urasszonyok, akik erre a

borpengetők rázendítették a palótás nótát. Amikor az első vers elhangzott, Bálint megszólalt.

— Nemes urasszonyok, urlányok, vitézlő urak, urfiak! Táncba hívom kegyelmeteket, kérem ne essék ez nehezükre.

Helyeslő ujjongás volt a válasz.

— Párokat látni engedtessek meg!

Bálint a párjával elindult és Almási uram előtt megállott, koppantott a páleával. Almási fojtantott, meghajolt Orsika előtt. Orsika kézerfogta a lovat és hárman megindultak egy

nagyon szép asszony — Homonnay Boriska — elé, aki fiatal özvegy volt. Megájtak előtte. Bálint összeütötte a bokáját, meghajolt az asszony előtt.

— Deli lovag urat hoztam színe elé. Kérem, táncos párjának fogadja kegyelmed!

Homonnay Boriska két ujját nyújtotta kecsesen lovagja felé. Ez gyöngyen megrögzte az odanyújtott kezet, meghajolt előtte és a terem közepe felé vezette.

Igy járta be Bálint a terem, kézenfogva Orsikat és összekereste a párokat. Mindenkinek volt már párja, csak maga a háziasszony, a gyönyörű Almási kapitányné maradt pár nélkül. Neki nem is jutott terri. Gergely vitéz ült mellette s tartotta szőval. A szekről csonkán figyegett le az elvágott lába.

Bálint odajárult Gergely vitéz elé. Erősen kopogott a pálcájával.

— Utójára a legvitézebb lovagot szólítom föl a táncra a legszebb urasszonnyal!

Gergely vitéz ur különös képet vágott Bálindra. A vendégek mind oda néztek, várták, mi lesz?

Bálint újra kopogott. Akkor megnyílt az ajtó és Gombás uram lépett be rajta. A kezében gyorsan takart holmit hozott. Gyöngyösen Gergely vitéz elé állott.

— Miként a jóságos Isten kivirágoztatja a fák rügyeit, ha jön a tavaszi napsugár, aképen engedte meg a jóságos teremtő, hogy nemes Bálint diák esze által megajándékozza a kezemet olyan ügyességgel, hogy ezt a szerkezetet kifundáljam, megtabrikáljam és nemeszetes uramnak igaz szívvel oferáljam.

Kibontotta a gyöngyöt és kivett belőle egy sárga eszimat, olyant, amilyent Gergely vitéz az épséges lábán viselt. Bálint átvette a eszimat, a szárát lehajtotta. Mindenki látta, hogy fából, vashól való szerkezet van a kezében. Letérdelt a vitéz elé, gyöngyösen ölébe vette a csonka lábát és acélpántokkal, szíjjakkal ráerősítette a térde alá a eszimaformájú gépezetet.

Gergely vitéz nézte, mit csinál Bálint! Amikor Bálint elkészült a munkájával, föl kelt, a kezét a hős felé nyújtotta.

— Álljon föl kegyelmed, vezesse táncba a párját!

Gergely vitéz, mintha álmodott volna, fölemelkedett. A eszimában kattant valami acél rugó, a szerkezet megmerevedett, Ger-

gely vitéz szilárdan állott a — lábán!

— Lépjen kegyelmed!

Gergely vitéz fölemelte a ballábát. A eszima feje egy kissé lebillent. Érezte, hogy a szerkezet lábfeje könnyen mozog, de mi helyt a földre koppan, szilárdan tart, épen úgy, mint az eleven láb. A vitéz körül nézett a meglepett vendégeken, maga se hitt abban, hogy járni tud. Megindult. A gépezet nagyszerűen működött. Csendesesen kattogott, engedelmeskedett minden mozdulatnak. Tudott járni rendesen.

A lovag az ajtóhoz ment. Kinyitotta Katinka urasszony utána kiállított megugrott táncospárjjaak.

— Talán eljárná velem a palotást, mielőtt elmegy! Nézze meg az ember! Még csak el se köszön!

Az urak és az asszonyok meghatott vidámsággal nézték a boldog vitézt. Látták az ablakból, hogy lemegy a huszárvár elé, ott lovat vezetnek elő. Fürgé Gergely megáll a ló mellett, föl pattan rá minden segítség nélkül és délecegen ül rajta, mint a jegenye. Egész a várig lovagolt, ott leszállott, az öreg Gáspárnak dobta a paripa kantárját, maga pedig föllépegett a sok lépcsőn, vissza a terembe.

— No Bálint, kopoghatsz a pálcáddal, kezdhethjük a palotást. Megbir a lábam.

A zene fölhangzott. Gergely vitéz csakugyan ott lépegetett a deli táncos-párok között Katinka urasszonnyal együtt. Ma nem is tudott bokázni és nem is járta el a „friss ugros” táncot, de bizony a méltóságos palotás táncban tisztességgel kivette a részét.

Soha nem volt még ilyen vidám karácsony a kékkői várban! Sokáig emlegették a falábu Fürgé Gergely palotás táncát a Felvidéken az uri házakban.

Alig tavaszodott, Fürgé Gergely nyuktalankodni kezdett. Üzent a rozsnyói püspöknek, hogy mivel ő már újra egészséges, nátt rá bízhatja újra a dandárját. Hiába marasztalták a jó kékkőiek, nem volt maradása. Szépen elbucsuzott mindenkitől, főleg pedig Bálint diáktól, akit úgy megszeretett, mintha saját fia lett volna. Előhívta Gáspár strázsamestert, fölültek a lovukra és elkocogtak Rozsnyó felé.

Orsika sokáig lobogtatta a kendőjét a távozó hős után . . .

(Folytatása következik.)

Az Alföld.

Ita: **BENEDEK ELEK.**

„Te vagy, óh szép Alföld végtelen
[rónája,
Lalkem legkedvesebb mulató tanyájl!”
Petőfi Sándor.

Annak a végtelennek tetsző nagy síkságnak, mely Magyarország közepén terül el, Nagy Magyar Alföld a neve. Önkéntelen a tenger végtelensége jut az eszünkbe, ha az utunk az Alföldre visz. De máskülönben is nem ok nélkül gondolunk a tengerre: ennek előtte sok ezer esztendővel sós, félig sós, majd édes vizü tenger borította az Alföld végtelen rónáját. Ahol egykoron a tenger vize hullámozott, ma gazdagon termő földek aranykalászái hullámozanak. Közben közben nagyterjedelmű pusztaságok, melyeket még nem hasogatott fel az ekevas. Gulya, ménes itt delelget. Itt-ott magas kutágas szomorkodik a nép s mind nagyobb és nagyobb területen népesül meg, amikor gulya, ménes delelőre tér. De ezek a nagy pusztaságok esztendőről-esztendőre összebb szorulnak. Szaporodik magában, melynek környéke csak déltájtet hasogat fel a szántó-vető ekéje.

Az Alföld képe újabb időben nagyot változott. Itt is, ott is, hol még nem oly régen napi járó földeken néhány kutágas, meg kihirmondónak is míg akadt egy fa, egy bokor; Sok helyen, ahol a futóhomok terméketlen sivataggá tette az édes anyaföldet, emberi ész találékonysága, emberi kéz szorgalma megkötötte a futóhomokot, fákkal beültette, megművelte és termésre kényszerítette. S mily sok, betegséget lehelő moecarak! Ezeket ki szárították s ma hullámozik rajtuk a vetés. Ahol napi járóföldeken a vándor csak egy-egy felrebbenő madársereget látott, ma fehér falu, barátságos tanyaházak mosolyognak feléd az akácok és gyümölcsfák közül. Az alföldi pusztá, amelyről Petőfi Sándor annyi szép költeményt írt, nem az már, ami volt az ő idejében. A végtelennek tetsző síkság megmaradt síkságnak, de van, amin megpihenjen a szemünk. Szűkebb helyre szorult az árvalányhajat termő pusztá, szélesre, mind szélesebbre terül el az aranykalászt termő föld.

Ahol egykor csikósok, szegénylegények versenyt futottak lovaikon a széllel, ma gőzparipák nyargalnak végig s nemesak botjukra

támaszkodó pásztoemberek néznek elmélázva a robogó, nyargaló gőzparipa után, de szántó-vető emberek is.

Népesül a pusztá, az Alföld végtelen rónája. Az alföldi magyar, aki hajdan nomád életet élt itt s még nem oly rég állattenyésztés volt főfoglalkozása, megkezdte az okzerű gazdaságot. Nem bizza marháját egyedül a legelőre, takarmányt termel, s így pótolja a szűkebb területre szoruló legelőt. Takarmányt a marhájának, kenyert magának és másoknak. Különösen az Alföld déli része valóságos Kánaán. Ugy is hívják: magyar Kánaán. Buza, árpa, kukorica, dohány s mindenféle gazdasági növény gazdagon terem itt. Jut belőle idegen országoknak is. Messze földön lires az alföldi acélos, piroszemű buza.

Az olyan hegyvidéki magyarnak, aki megszokta, hogy a szomszéd faluból áthallszik a harangszó, még ma is, amikor tanyák tarkítják a nagy rónaságot, egy nagy pusztaságnak tetszik az alföldi síkság. Önkéntelen azt kérdi: miért oly kevés itt a falu, a város? Voltak-e itt, ahol most nagy távolságokra füstölög egy-egy tanyának a kéménye, voltak-e valaha faluk? Voltak bizony. A legtöbb pusztá egy-egy régi falunak a nevet viseli. Ahol ma szerteszórt tanyák állanak, hajdan faluk voltak. Hová tűntek ezek? Felégette, lerombolta a tatár-, meg a törökjárás. Hány ezer meg ezer magyart hurcolt rabságba a tatár és a török a régi mul századok során. Akik életüket megmenhették, innét-onnét összeverődtek, s ott huzódtak meg, ahol nagyobb biztosságban volt életük, vagyonuk. S míg rengeteg területet lakatlan maradtak, itt-ott népes községek, városok alakultak. Így lett nagy népes várossá a letűnt századok zivatarai közt Kecskemét, Szeged, Debrecen s a nagy Alföld több városa. Ez a magyarázata, hogy az alföldi városok legtöbbször nagyobb, határa van, mint amekkora egy-egy német hercegség. A faluk megsemmisültek, de megmaradt a föld. Hogyan műveli most már ezt a városban lakó nép? Ugy műveli, hogy tanyát épít kint a pusztán, a maga földjén, s akárhány embernek két lakóháza van: egy bent a fa-

luban vagy a városban, egy kint a tanyán. A kisebb gazda télen-nyáron a tanyán lakik, s ugyanesak nagy ügyes-bajos dolga, vásárja legyen, hogy a messzi tanyáról bemenjen a városba. A módosabb ember télre behuzódik a falusi vagy városi házába. Nyáron kint él a tanyán, a gazdaságon van a szeme állandóan, télen meg ki-ki jár, hogy lássa, rendesen végzi-e dolgát a eselédnép.

Sok száz esztendő munkája kell arra, hogy a nagy romlást, mint különösen a török világ okozott, kiheverje az alföld; míg a rengeteg határok, pusztaságok, virágzó falukká népesülnek. Amit ma látunk, biztató képe a szebb jövődönnek. Az alföldi nép józansága, esudálatos munkabírása, életrevalósága rajzolja lelki szemünk elé ezt a biztató képet. Járjuk be csak Kecskemét határait s szívünk megtelik gyönyörűséggel. A gyümölcsfáknak valóságos erdeje koszoruzza e híres várost. Tengeremennyiségű barackot, cseresznyét, meggyet, almát, szőlőt szállít a

kecskeméti nép idegen országba. Tengeremennyiségűt s milliókat érőt. Arról a földről, melyen egykor kutágasok, esárdák szomorodtak! Menjünk el Szegedre. Mily életrevaló népe van e nagy, e szép városnak is, melyet csaknem egészen eltemetett az árviz, s megifjodva, megszépülve kelt ki a szennyes habok közül! Ki nem hallotta a szegedi paprika, a szegedi szappan hírét? Az egész világon ismerik ezt az egy magyar szót: paprika.

Isten megáldotta az alföldet nagy termőképességgel s megáldotta ezt a népet szorgalommal, kitartással; nem engedi parlagon heverni sem földjét, sem a maga tehetségét, erejét. A lánglelkű költő a mai alföldről is csak ezt énekelné:

„Te vagy, oh szép Alföld végtelen rónája,
Lelkem legkedvesebb mulató tanyája!

A róma ma is végtelen, de a természettel kezét fogott az ember, s még szebbé, ékesebbé tette ezt a végtelenséget.

(Kisbaczon.)

Öcsike fotografál.

(Levél nagyapóhoz.)

Amióta mi, a Baresay-utcai gimnázium első osztályos diákjai, elhatároztuk, hogy mostantól kezdve minden évben lefotografáltatjuk magunkat, nem is hiszi, édes nagyapóka lelkem, hogy micsoda nagy kedvet kaptam a fotografálásra. Addig cirókáltam-marókáztam Stáncli néni arcoeskáját s hizelegtem körül, akár csak egy doromboló cica, hogy egy szép nap reggelén első pillantásom egy fotografáló gépre esett, rajta egy nagy papírlap Stáncli-Czenezi néni ide-oda düledező, öklömnnyi írásával:

Az aranyos Öcsikének,
a nadselü gondolatok termelőjének
Stáncli néni

Mondanom sem kell, édes nagyapókám, hogy mélyen meg voltam hatva, sűrű puszikkal köszöntem meg a masinát, s ami időm a leckém megtanulásán, a nadselü gondolatok termelésén, a *Mi lapunk* szerkesztésén felül maradt, azt mind a fotografálás művészetének szenteltem. Az meg a meghatónál is meghatóbb volt, hogy az egykor oly fukar Stáncli-Czenezi néni

költséget nem kímélve vásárolta a lemezeket, s egy hónap múlva már lefotografáltam Stáncli nénit és — Istené a dicsőség, amint nagyapóka szokta mondani — oly fényesen sikerült az arckép, hogyha látta volna a kolozsvári Gárdi, akít nagyapó anyyit magasztalt, epeömlést kapott volna a sárga irigységtől. És most jön a java. Régi igazság (ezt is nagyapótól hallottam), hogy a potyázó embereknek csudálatosan finom szimatjuk van: véletlenül mindig akkor toppannak be, amikor éppen ebédhez, vagy vacsorához készül a háznépe, s valami extra, finom étel kerül asztalra. Cili néni is, az undok Lipi anyja, akiről azt hittük, hogy soha többé be nem teszi a lábát Czenezi néni házába, oly szörnyü haraggal távozott egy „nadselü” gondolatom miatt, egyszerre csak betoppán, mégpedig kutyástól, macskástól, aztán sűrű piszi-puszi s amikor ennek vége szakad, csak hozzám fordul, s mintha nem békát, de legalább is egy ezerdollárost repitettem volna a kávéjába, elkezd simogatni, cirógatni s mondja émelgyős édesen: Ó, ó, mit hallot-

tam! Igaz-e, hogy tudsz fotografálni, szívem

kém most Bécsben tanul, a kereskedelmi akadémián? Majd minden nap levelet ír s úgy könyörög, hogy vétessem le már magam, legalább a fényképemet lássa a lelke gyönyörűségem. Ugy-e drága Öcsikém, lefotografálsz a jó Cili néni? Nem leszek hálátlan!

— Hogyne, hogyne, drága Cili néni, csak tessék leülni a nagy karosszékbe és barátságos arccal vágni!

Öcsikém? Na lám, lám, ki hitte volna! Ó, ó, te

Bezzeg hogy nem kérte magát Cili néni, elhelyezkedett a karosszékben, két oldalt leültette a kutyáját meg a macskáját (akikért szintén majd megszakad az uadok Lipi szíve), én meg rászegyeztem masinámat Cili néni barátságossá torzult arcára, aztán: pütt, patt, le volt kapva Cili néni teljes hosszában, kutyástól, macskástól.

— Ó, te drága fiu, te! Ó, te nagy művész, te! áradozott Cili néni, mikor jöhetek a képért?

— Akár holnap, kedves Cili néni. De miért tetszik fáradni? Elviszem én.

— Nem, nem, magam jövök, Ugyis oly régen nem beszéltem ki magamat Stánci néniel.

Persze, ismerem én Cili néni: az uzonnakávéért „hozza meg a nagy áldozatot”, hogy egy jó kilométert izzad Stánci-Czenczi néni házáig. Mindegy. A fő, hogy nekiültem a fénykép ki-

drága gyermek, tudod-e, hogy az én drága Lipi-

dolgozásának. Ime, elküldöm nagyapónak is, gyönyörködjék benne.

Amint tetszik látni, Cili néni kalapjába be-
lerajzoltam egy kakastollat, ölébe plántáltam
egy seprőt, aztán pingáltam neki olyan kikent-
kifent bajuszt, hogy akármelyik rendőr bácsi
megirigyelhetné tőle, s végezetül a szájába pin-
gáltam egy hosszúszerű tájékpipát, amilyen a
rég Magyar világ táblabiráinak a szájába füs-
tölgött.

Mondjam-e, hogy izgatottan vártam másnap
Cili néni látogatását? Persze, nem mutattam ma-
gamat, meghúzódtam a szalonnal szomszédos
szobában, miután elébb Cili néni kipingált arc-
képét elhelyeztem a szalonszéken.

Nos, jött Cili néni, oly pontosan, mint a

pontosan járó óra. Stáncli-Czenczi néni, mintha
megérzett volna valamit, „sürgős ügyben“ be-
ment a városba, s láttam Cili néni arcán az ajtó
mögül a csalódást: nem lesz ma habos kávé! No,
de volt arckép, s ez a fő, ugy-e nagyapóka lel-
kem? Ami a bajszos fénykép meglátása után
következett, azt legfönnb nagyapó gyakorlott
tolla tudná leírni, az enyém nem. Sikoltozás,
ájdulkozás, átkozódás, lecsirkefogózás stb. stb. —
én persze néma büszkeséggel hallgattam biztos
rejtekhelyemen a becsüleletsértő szavakat s el-
méláztam az emberi háládatlanságon: hát érde-
mes művészi képet alkotni? Nem, ó nem!

(Kisbaczon)

A másolat hitelül:
ELEK nagyapó.

Rókáné foga libacombrá vágyik.

Apró unokáinak meséli: ELEK NAGYAPÓ.

— Hej, Rókáné komámasszony, ugyan bi-
zony mit gondoltál, mikor hazulról elindultál?
— ezt kérdelem én tőled.

— Mit gondoltam? — kérdi alázatosan Ró-
káné komámasszony, — ugyan mit gondoltam
volna, kedves Elek nagyapó? Semmit, de semmit
nem gondoltam, csak hazulról elindultam.

Hiszi a pici, — mondtam én magamban.
Mert ismerem én a komámasszonyt, mindig ros-
zban sántikál. De azért csak hagytam, hadd men-
jen utjára, tudom, mindjárt kiséli, hogy megint
ravaszkodik, mesterkedik ökgiyelme.

Hát csak néztem, néztem a komámasszony
után, hadd lám, mit csinál? No, egyebet nem
csinált, csak billegett, ballagott, meg-megállt,
körülnézett, szimatolt, aztán egyszerre csak
egyét ugrott, kettőt szökött, ott termett a réten,
ahol legelt száz liba. Na lesz itt most galiba!

— Ej, de jó helyre kerültem, ujjongott a
komámasszony, s elkezdett nótázni jó hangosan,
hogy csakugy zengett a rét:

Száz liba egy sorba,
Mennek a templomba.
Elől megy a gunár,
Jaj de szépen sétál!
Száz liba egy sorba!

De bezzeg nem ment sorba a száz liba, ami-
kor komámasszony nótáját meghallotta, de nagy
gigágálással szaladt mind a bokorba! Hiszen,

szaladhattak, mert föld alá még sem bujhattak,
ott állott előttük a komámasszony s köszönt ne-
kik illendően:

— Adj lsten, száz libal

— Gigágá, mit akarsz? — kérdezte a gunár.

— Nem akarok én semmi rosszat, gunár ko-
ma, — kedveskedett a komámasszony, — hát
akartam én rosszat életemben? Mit gondol rólam
kedves komámuram? Mindig jót akartam, most
is azt akarok, egy-két libát a seregből, tetszik
vagy nem tetszik, én bizony fellalok.

Hej, sokadalom, lakadalom, lett szörnyű
nagy riadalom!

— Komámasszony, irgalmazzon! — könyö-
rögtek mind a libák. De Rókáné komámasszony
nagyot toppant, nagyot kiált:

— Nincs irgalom, kegyelem, mind a százat
lenyelem!

— Drága, kedves komámasszony, bár csak
addig irgalmazzon, könyörögtek a libák, míg
elmondunk egy imát.

Mondotta a komámasszony s közben a szemét
forgatta:

— En mindig vallásos voltam, a templomért
majd meghóttam, hát csak rajta, jó libák, mond-
játok el az imát.

Hej, száz liba egy bokorba, imádkoznak
szépen sorba! Gigágágá, gigágá, — — — reggel
megkezdí s estig sem végzi, s adta száz libája nem

várhat sorára, mind a száz gyujt rája: gigágá, gigágá — — — nem lesz ennek soha vége győzi ám a liba gége!

Hát én szegény fejem, most már mit csináljak? Fussak-e vagy álljak? Mondanám a mesét tovább, nem engedik a gigágák. Gigágáz a liba-gége, a mesének itt a vége!

(Kisbaczon).

MI UJSÁG?

Földrengés a tenger fenekén. Szumatra szigete mellett megmozdult a tengerfenék. Ahol azelőtt ötezer méteres óceáni mélységet mértek a tenger mélységmérőit, ott most csak néhány százméter mély a víz. Mozog a föld mozdulatlanak tetsző szilárd kérge, egyik helyen sülyed, másutt emelkedik. Így volt ez ősidők óta s ezért van az, hogy alig van a szárazföldnek olyan helye, amely valamikor régen nem tengerfenék lett volna.

Azt kérdezhetitek erre, hogy mi, akik sok ezer évvel később élünk, honan tudjuk ezt és miből tudjuk megállapítani, hogy hol volt azelőtt tenger?

Ha valamelyik folyóvízből, mondjuk a Szamosból csak egy pohárnyit merünk is ki, ha egy kacsit állni hagyjuk, mindjárt meglátjuk, hogy a pohár alján vékony sárgás-szürke anyag rakódott le: az iszap. Ez teszi a folyó vizét sárgává és ettől kapta nevét a szőke Tisza is.

Hogy kerül a vízbe az iszap? Mindegyitek tudja bizonyára, hogy a víz kimossa a talajt, melyen átfolyik és a lehordott földet aztán csendes folyásu helyein lerakja. A vízben lebegő iszap azonban nem mindenütt egyforma. Felső részében alig látható finom szemekből áll, mélyebben durvább szemekből alakul, a legalján pedig szemesös homok, finomabb és lejjebb durvább kavics van. Ennek az elhelyezkedésnek az oka az egyes anyagok súlyában rejlik. A folyóvizek előbb-utóbb a tengerbe hordják törmelékeiket s a jóval nagyobb tengervízben eloszlik a folyóvíz iszapja és törmeléke. Itt sem lebeg állandóan, hanem leülepszik és így keletkezik az iszap a tengerben.

Másképp is keletkezhetik iszap. A levegő tele van porral. Ez a finom, alig látható por leszáll, belejut a tenger vizébe és lassan leülepszik, lerakódik. Sőt a tenger növény és állatvilága is alkalmas iszapot, igen apró, szabadszemmel lát-

hatatlan lények, növények és állatok népesítik be a tengert. Ott lebegnek a víz felszíné alatt, vagy a tenger mélyén tanyáznak.

Soknak mész vagy kovalemez borítja a testét. Ha az életük végét ért, a megmaradó váz lesüllyed a tenger fenekére s így évezredek alatt a porszemnyi állatokból is hatalmas iszapréteg keletkezik.

A tenger iszapja az alakulásnak megfelelően különböző. A szárazföldi eredésű iszap nagyon kevés. Kavicsot, nagyobb törmelékét csak közvetlenül a tengerparton lehet találni. A homok is csak néhány százméternyi területet takar. Az ezt követő kékes-zöldes iszap már nem egy helyen többszáz kilométer távolságra nyomul be. Az igazi, négy-ötezer méteres óceáni mélység iszapját a szél hordja be. Ebből lesz a legnagyobb mélységeket borító vörös agyag, amelyet hoz fel mindenünnen a mély tengerfenékről a mélységmérő s más készülék. Ilyen vörös anyag a mai szárazföld egyetlen helyén sem található. Ebből következtetik tehát a tudósok, hogy az ilyen nagy, igazi óceáni tengerfenék sohasem emelkedhetik fel szárazföldre. A mai szárazföldet mindenütt csak sekélyebb tenger boríthatta. A vörös agyag után az elhalt tengeri élőlények pácélja borít tetemes területet.

Így lett az iszap s a belőle alakult agyag mészke, homokkő a természetbuvár vezetője, ebből tudja megállapítani a tengerfenék ingadozását és ebből mutatja ki, hogy hol volt egykoron tenger a mai szárazföld helyén.

NYÁRI ESTÉK.

Irta: TÖRÖK ALBERT.

Szeretem a csillagfényes,
Csendes nyári estéket,
Mikor az ég o y beszédes
S nagy titokról mesélget.
Lányka-ok közt úgy el ringat
Egy érzés, sok gondolat,
Hogy teledve gondjaimat,
Nincs nálamnál boldogabb . . .
Menny kilincsen reszket kezem,
Angyalokkal ölelkezem . . . .
Érzés, minden gondolat
Liliomos hódolat.

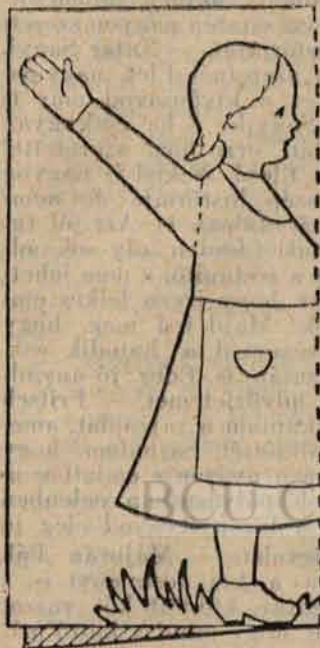
(Miklósvár)

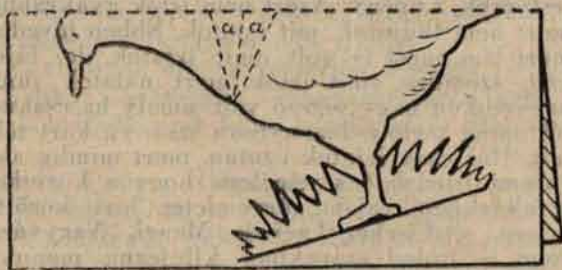
A kis libapásztorlányka.

Egy kedves kis játékot mutatok itt nektek, ami egyúttal próbára teszi az ügyességeketek is.

Vegyetek vékony lemezpapírt vagy vastagabb rajzpapírt, hajsátok kétfősen, úgy, hogy duplán f. küdjék. Rajzoljátok rá a kis pásztorlánykát és vágjátok ki ollóval. (1. ábra.) A karnál levő szaggatott vonalat vágjátok be finoman késsel (de nem egészen keresztül) és hajsátok előre a rendes helyére. Ugyanigy csináljátok meg a libát is.

A három szaggatott vonalat a liba nyáran (2. ábra.) vágjátok be késsel vékonyan úgy, hogy az a-val jelzett rész a másik a-val jelzett rész felé kerüljön. Hajsátok a két részt egymásra és dugjátok be a liba testébe (3. ábra) a két-

két fejet ragasszátok össze és fessétek ki hedvetek szerint. (Aki nem tud jól rajzolni, vegyen másoló u. n. indigó papírt, fegye rá a rajzpapírra és a fölé a

fent látható rajzokat és huzza utána ceruzával.)

Ilyenformán több libát is lehet csinálni és akkor a kis pásztorlányka egy egész sereg libát is legeltethet.

Székelygóbék a nagy Rákócínál

Az oláhfalusi székelyek valami ügyes-bajos dologban két atyafit követségbe küldöttek a nagy Rákóczi Ferénchez. Hát elindultak a követek, de utközben egyszerre csak esziükbe jut: Az ám, tulajdonképen azt sem tudják, miképen szólítsák majd a nagy fejedelmet, ha magas színe elé kerülnek.

— Én azt javallom, — szólalt meg az egyik hosszú tünődés után — szólítsuk Ferencz bá'nak. Aki annyi sok embernek parancsol, az nem lehet éfi legény.

— Jól mondja, komé, — hagyta helybe a másik — szólítsuk Ferencz bá'nak.

Na, megérkeznek a palotába, bemennek a váróterembe, ahol egy csillogó-villogó apród csevegett. Az atyafiak elképedve néztek hol az apróra, hol egymásra. Torkukon akadt a szó. Azt hitték, hogy az a fényes ruháju legényke a nagy Rákóczi, akiről ők annyi csudalódot hallottak.

— No, döfte oldalba az egyik komé a másikat — már most mondjad ennek a legénykének, hogy: Ferencz bá'!...
É—ó.

Egyetlen biztos hashajtó a

PURGO BAYER

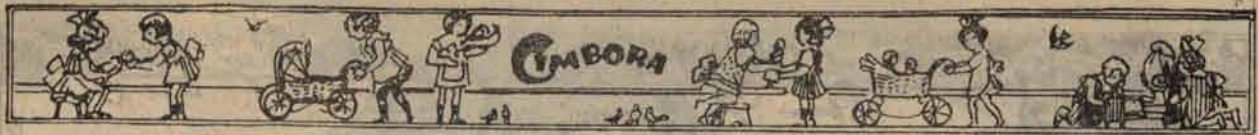

Elek nagyapó üzeni:

Friedmann gyerekek Mezőtelegd. Sajnálattal vettem tudomásul, hogy pótvizsgára buktatok, de másrészt örvendek, hogy őszintén megvallottátok ezt nekem, s már ezért az őszinteséget is megérdemeltétek, hogy kedves születek újra megrendelték az ujságot, miután megígértétek, hogy jövőben szorgalmasabbak lesztek. Meg vagyok győződve, hogy beváltjátok az ígéretet, s megháláljátok születeknek a jószágát. Egyébként én a Cimborát nemcsak szórakoztató de ismeretgyarapító ujságnak is nézem, s alig hiszem, hogy a Cimborának része volna bármelyik unokámnak a bukásában, sőt sok mindent lehet tanulni abból, ami megkönnyíti az iskolai tanulást is. Fényképet, sajnálatomra, nem küldhettek, mert ha egynek küldök, sok ezernek kellene küldennem, ezt pedig nem győznék a nagyapó tárcája, de a kiadói megígérte, hogy egyszer majd külön mellékletül fogja kiadni az arcképet. Remélem, amint ígértétek, gyakran irtok a nyáron levelet. Friedmann Terka unokatestvéreteknek, aki helyettetek ezuttal levelet irt, mivel nagyon el voltatok foglalva, tolmácsoltatok üdvözlétemet, s remélem, máskor is ír nekem. Az ujságot ezután Friedmann Ármán Tielagd 2 címén fogja küldeni a kiadói. — Szondy Gyurka Debrecen. Sokáig elgyönyörködtem a rajzaiddban, amelyekkel édesapádnak most küldött meséit illusztráltad. Már látva-látom azt az időt, amikor édesapádnak a műveit te fogod illusztrálni. Milyen szép dolog lenne ez! Ezt még szeretném megérni. Hát csak gyakorold magadat a rajzolásban, Gyurka, légy a rajznak olyan nagy mestere, mint édesapád az írásnak. — Geiger Ilonka Arad. Azt én jól tudom, hogy vizsga előtt sok volt a tanulni való, meg is látszott a postámon, mert aránylag igen kevés levél jött a vizsgát megelőző hetekben, de remélem kipótoltjátok a nyáron, s ez is kívánatos is, mert a te írásodon is látszik bizony, hogy mindent románul tanultál ebben az esztendőben. — Hermann Lili és Tibor Kolozsvár. Azt még nem tudom bizonyosan megmondani, hogy mikor megyek Kolozsvárra, de valószínű, hogy a nyár vagy az ősz folyamán. Akkor remélem, személyesen is megismerkedünk. Tibike öcséd igen helyesen teszi, ha biztat, hogy sok mindent írjál, s váltsd be az ígéretedet, hogy ezután gyakran írsz és írjon majd Tibor is. Az írásoddal meg vagyok elégedve. Megérdemled tőlem a jó osztályzatot. Az ujságot a kiadói ezután mindakettőtök nevére küldi. — Novák Béla és Laci Élesd. Ha megkaptam a leveleteket, bizonyos, hogy válaszoltam is rá, mert én minden levélre válaszolok. Természetesen, sok levélre kell válaszolnom és későn kerül sor a

válaszra. Éppen ezért tanácsolom nektek s minden unokámnak, ne várjátok a második levél megírásával addig, amíg az első levélre választ kaptok, csak írjátok hétről-hétre a levelet, aztán egyszerre csak megindul a válasz s hétről-hétre olvashatjátok üzeneteimet. Annak igen örvendek, hogy apukátok is, akinek tolmácsoltatok meleg üdvözlétemet, szintén nagyon szereti a Szilasi Bálint szép történetét. — Tatár Sanyi, Nagyenyed. Bizony, ha szeretnél Elek nagyapó unokái közé tartozni, ez a kívánságod már is teljesült. Isten hozott, Sanyika s ha csakugyan vágyódsz hozzám és utad erre hoz, szeretettel látlak. — Antal Ilonka, Élesd. Neked is nagyon tetszik Szilasi Bálint szép történetje de nemcsak neked, hanem a bátyáidnak is. Azt jól tudom, hogy a Cimborának Élesden oly sok olvasója van. Nagy áldás a jó tanító, s nem lehetek eléggé hálások azért, hogy ilyen lelkes ember a ti lelki vezetőtök. Majd ird meg, hogy milyen eredménnyel végeztél a hatodik osztályt. És írj gyakran ezután is. Édes jó anyádnak tolmácsold viszont üdvözlétemet. — Fritsch Ferenc, Kolozsvár. Megkaptam a rajzaidat, amelyeket a pályázatra küldöttél. Sajnálom, hogy nem utazhatsz el sehová a nyáron s emiatt nem vehetsz részt a beszámoló pályázatban, eelenben annak örvendek, hogy a bizonyítványod elég jó volt. Várom az ígért levelet. — Majorán Pál, Nagyenyed. Megkaptam a két festményt is, s meg kaptam a pályázatra küldött két rajzot is, de úgy veszem észre, hogy mind a kettő másolat. Próbáld eredetit rajzolni, mert csak így lehet mondani helyes véleményét a tehetségedről. — Berétky András, Egerstó. Egyes kis dolgozat a Mikszáth Kálmánról irt emlékezés, de csak úgy érdekelhetné az olvasómat, ha nem is valamennyien, de legalább nagy részük ismerne Mikszáthnak az életét és könyveit. Ezt a rövid emlékezést tehát, sajnálatomra, nem közzölhetem, bár egyébként az a kevés, amit irtál, minden tekintetben kifogástalan. — Shropp testvérek, Lupény. Azért nem irtok gyakrabban, mert nem tudjátok, mit írjatok. Ebben tévedtek, mert lám, most is volt, amit írjatok, de fájdalom, szomorú, amit irtok, mert nálatok június negyedikén nagy jégeső volt, amely ha csaknem fél napig tartott, bizonyosan szörnyű kárt tehetett. Hát csak írjatok ezután, mert mindig akad valami írni való s remélem, hogy a következő leveletekben valami örvendetes hírt közöltök velem. — Fischer Laci és Mancsi, Nagyvárad. Nem is tudod szavakban kifejezni, mennyire örültök, amikor a Cimborá megérkezett, s milyen nagy öröm nektek, amikor a Cimborát olvashatjátok. Örvendek az örömeteknek, de még inkább örvendéck annak, ha gyakran írjátok, mert az íráson valóban látszik, hogy ritkán irtok magyarul. Mind a két rejtvény jó. Az egyik min

denesetre sorrakerül. Azért csak az egyik, mert túlságosan sok rejtvény vár közlésre. — **Csorba Pali és Lucika, Temesvár.** Azért ugyan nem kell s mondanom sem kell, hogy szeretettel látlak unokáim seregében. Annak igen örvendek, hogy nagy örömmel olvassátok a Cimborát, amelyet most rendeltek meg a szüleitök s hogy mindnyájatoknak tetszett a Cimborá, abban különösen anyukának Szilasi Bálint szép historiája. Anyukátok megígérte, hogy ha jól viselitek magatokat, egész évre megrendeli a Cimborát s ti ezt meg is fogadtátok. Már ebből a leveletekből látom, hogy a fogadást meg is tartjátok. A név-rejtvényetek jó, de nem közölhetem azért, mert az én nevem a megfejtése, márpedig azzal anélkül is eleget találkozhattok az ujságban. A másik rejtvény túlságosan könnyű, valamivel nehezebbet eszeljétek ki. — **Glück Imre, Szatmár.** Várom a tizenöt rófnyi levelet, Ne félj, nem ijedek meg tőle. — **Institorits Márta, Arad.** Örvendek, hogy anyukád megrendelte a levél-írást, mert valósággal gyönyörködtem minden tekintetben szép és helyes írásodban. Szinte hihetetlen, hogy te írtad ezt a levelet, mert nem csak negyedik elemistának, de negyedik polgáristának is dicséretére válunk. Következő leveledben írd meg a te csikszeredei keresztneved nevét, aki nagyon jó barátja az én leányomnak, a Lucika mamájának, Édesanyádnak tolmácsold viszontüdvözlémet s várom további leveleidet. — **Lukács Lucika, Vulkán.** Csak fejtegesd szorgalmasan a rejtvényeket s remélheted, hogy egyszer majd csak rád mosolyog a szerencse, s kapsz egy szép meséskönyvet. Aztán ne csak a rejtvényeket fejtegesd, hanem írd levelet is nagyapódnak minél gyakrabban mert az írásodra valóban ráfér a javulás, de erős akaráttal és kitartással megjavul és meg is szépül és magyarosan is fogsz írni, mert most bizony látszik, hogy román iskolába jársz. Például a nevedet Lukácsnak írtad Lukács helyett s iskola iskolát írtál. — **Goldner Rózsi, Élesd.** Elvárom, hogy teljesítsd az ígéretedet: ezután gyakran írsz. Annak igen örvendek, hogy anyuka is olvassa az ujságot. Bár ezt tenné minden anya. A vizsgád eredményére kíváncsi vagyok. — **Steinlea, Élesd.** Te is azt ígérted, hogy a vizsga után szorgalmasan írsz. El is várom. Anyukádnak, aki szintén olvassa a Cimborát, tolmácsold meleg üdvözlémet. — **Beksey Andi és Ilus, Szilágyesek.** A levél befejezésekor kaptátok meg a Sugárka és Csöppike c. kis meséskönyvet. Majd számoljátok be, hogyan tetszett nektek ez a mese. Én annak idején nagy gyönyörűséggel olvastam, amint hogy Szondy Györgynek minden írása nagy gyönyörűség az olvasónak. — **Glück Rózsi, Szatmár.** Eddig csak nézted a rejtvényeket, de nem tudtad megfejteni, most aztán megpróbáltad s ime, a próba sikerült. Hát csak fejteges-

sed a rejtvényeket, aztán írd levelet minél gyakrabban, hogy javuljon és szépüljön az írásod. — **Dominits Mimi, Saroltavár, Temes megye.** Voltál Konstancában apukáddal, s nagyon szépnéknél találtad. Láttad a Fekete-tengert, azon több hajót. Voltatok Mereniban s ott láttátok a petroleum-szondákat. Láttátok Sinaját, Brassót, mindakettőt szépnéknél találtátok, aztán Orsovát és az Adekaléh szigetét. Lám, lám, mennyi szépet láttál. Most már csak bővebben kellene írnod mind arról, amit láttál és tapasztaltál s résztvehetnél a beszámoló pályázatban. A kiadóbácsi pótolja a 15—16. számokat. — **Lázár Hanna, Csikfapolca.** Amikor Csikszeredőben voltam, megakartalak látogatni, de közölték velem, hogy Pesten vagytok. Sajnálom, hogy ezuttal nem láthatalak, de reméljük a legjobbat: talán még ezen a nyáron vagy az ősszel látni foglak. Amikor ezt az üzenetet írom, éppen várjuk a pesti unokák első csapatját, s mire te ezt az üzenetet olvasod, remélhetően itt lesznek valameny-aki veled egyidőben szintén írt levelet nekem, unoka is. — **Marosán László, Kolozsvár.** Remélem, mióta ezt a leveledet írtad, megkaptad a hiányzó számokat, rendesen kapod az ujságot te is. Szóke János barátod is és Halász Mancsi is, baki veled egyidőben szintén írt levelet nekem, de mondanom sem kell, igen jól esett, hogy általad is üdvözöl ő is, meg az anyukája is. Hogy mikor jár le a te előfizetésed, meg a Mancikáé, azt én nem tudom, mert ezt a kiadóbácsi tartja nyilván. Ő majd értesít annakidején. Rejtvényed sorrakerül. — **Brinzás Ducika, Nagyvárad.** Négy és fél éves vagy, még nem tudsz olvasni, de a te jó édesanyád megrendelte már neked a Cimborát, felolvassa neked a sok szép mesét és te azokat megérted. Édesanyád már kislány korában ismerte nagyapót, sőt könyvtárában első helyet foglalja el „Katalin”, a „Sorsüldözött árva”, s őrzí ezt a könyvet az ő kislánya számára, majd ha nagyobb lesz, arra az időre. Most tudtad meg, hogy kolozsvári unokatestvéreid, kiket nem ismersz még, szintén járatták a Cimborát, s ha azt kérdeztél anyukádtól, hogyan olvassák Brinzás Laciék a Cimborát, amikor nem tudnak magyarul beszélni, csak románul? Anyuka erre nem tudott felelni, s most tőlem kérde. Én nem felelhetek mást neked, mind azt, hogy Brinzás Laciéknak is van bizonyosan édes jó anyukájuk, mint neked, aki elmondja románul a meséket Laciéknak, aztán majd megtanulnak ők is magyarul szép lassan, s maguk olvasák majd a meséket, mint ahogy magad olvasod te is nemsokára. Meleg üdvözlét a te jó édesanyádnak. — **Hartmann Irénke, Arad.** Nem találom esunyának az írásodat de, természetesen, kívánatos, hogy minél gyakrabban írd nagyapódnak.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők a nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Verses rejtvény.

Irtá: Incze-Frigyes.

Kerek mint az alma,
Fehér a palástja.
Fél nem melegedik,
Akárhova teszik;
Ha a tűzhöz tapad,
Ott is hideg marad.

Az első szótagja
Hangosabban mondva
Ókrót megállítja,
Lovat visszatartja.
Másik két szótagját
Szórból is csinálják.

Végre az egészsel,
Ha elmúlt az ősszel,
Vidám gyermekserg
Ha felkerkedik.
Elmulatoz hosszan —
Mi az, mond meg gyorsan?!

Kockarejtvény.

Beküldte: Ébert Lajos.

j	s	a	l	o
a	u	k	k	k
s	n	e	ü	k
r	g	v	a	i
e	n	c	a	r

Férfi név.
Madár.
Ha éhesek vagyunk,
Kertekben van.
Ezzel varrunk.

Számrejtvény.

Beküldte: Láng Endre.

23 12 18 16 8 Női név
5 6 2 3 5 11 Házi állat
4 7 9 10 Növény része
17 15 19 15 14 A munka más neve
13 10 21 1 5 A haját ezen ragadják meg
22 Névelő
1—23 A Cimborában szoktak megjelenni.

Névrejtvény.

Beküldte: Ehrenfeld László.

RÓMA, SÁROSPATAK, PÁPOLY, ARAD,
GYULA, ÁRKOS, DÉVA, ORSOVA,
NÁNDOR.

A kezdőbetük egy híres város nevét adják.

A Cimbora könyvosztálya

A cserkészkönyvek új árai:

Farkas Gy.: Táborlüz üzen	15—	leu
Radványi K.: Horog István & Co	15—	
Sztrilich—Mócsy: Cserkész segítségnyújtás	10—	
Bulykó: Törvénytárgyazat	15—	
Scherer: Próbaidős cserkész könyve	15—	
Sztrilich—Mócsy: Tábori munkák	20—	
Radványi K.: Nepsugárleventék	15—	
Kovács D.: Ballag már	15—	
Scherer: Cserkészek könyve	15—	

A Magyar Ifjuság Könyvtára

kellemes és szórakoztató olvasmánnyal kedveskedik az ifjuságnak. Köteteit azonban élvezettel olvashatják a felnőttek is. Olesó pénzért nemes szórakozást találhat a kötetek olvasója, amikor má az általános drágaság miatt a jó könyv ára is elérhetetlen magasságra hágott. Eddig a következő kötetek jelentek meg:

1. sz. Magyar elbeszélők, nyolc elbeszélés . . . . . ára lei 15—
- 2-3 sz. Benedek Elek: Gyermekszínház lei 25—
- 4-5. sz. A Conan Doyle: Tűzkörül lödénetek . . . . . lei 25—

SAJTÓ ALATT:

6. sz. Bábjátékos Pali, Irtá: Strom Tivadar
7. sz. Li Ean bosszúja . . . . . Westermann F. P.
8. sz. Az egyszemű . . . . . May Károly
9. 10. sz. Robinson Crusoe . . . . . Defoe Dániel.

CIMBORA

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Szerkesztőség:

Balanii-Mici (Kisbaczon) u. p. Balanii-Mare (Nagybaczon) jud. Treiscaune (Háromszék-megye). E címre küldendők a „Cimbora” részére szűl kéziratok, az Elek Nagyapóhoz írott levelek és rejtvényt megfejtések.

Kiadóhivatal:

Satu-Mare (Szatmár), Str. Cuza Voda 4.
A kiadóhivatalhoz küldendők a „Cimbora” előfizetési bejelentései és díjai.

Előfizetési díjak:

Romániában évi 400 lei, negyedévenként 100 lei.
Csehszlovákiában évi 80 csehköröna, negyedévenként 20 csehköröna.

Magyarországon évi 144.000 magyar korona, negyedévenként 56.000 magyar korona.

Ausztriában évi 112.000 osztrák korona, negyedévenként 28.000 osztrák korona.

Jugoszláviában évi 200, negyedévenként dinár.

Lapfelföldön: Szabadsajtó-könyvnyomda és Lapkiadó rt.
Felelős szerkesztő: Dénes Sándor.